

Notulen vergadering Werkveldcommissie ODM Leiden

Woensdag 2 februari 2022 (online)

Aanwezig: Maarten Roest Crollius, Hans Nijdens, Hannah van Tilburg, Teun de Leeuw, Matthijs Overmars, Reyer Ploeg

Voorzitter: Raoul Boesten

Notulist: Raoul Boesten

Agenda

1. Welkom
2. Vaststellen notulen vorige vergadering
3. Vaststellen en aanvullen agenda
4. Presentatie verbeteringen curriculum ODM nav de vorige sessie (met ruimte voor vragen opmerkingen feedback hierop/over)
5. Inhoudelijk ben ik benieuwd voor welke uitdaging jullie het muziekonderwijs in PO zien staan. Als mogelijke ingang voor een gesprek zou ik het over onderstaande willen hebben met jullie:

Hoe bevorder je eigenaarschap bij de leerlingen wat betreft het vak muziek?

En kan Biesta's onderwijsmodel (de drieslag) daar eventueel behulpzaam in zijn?

Voor een indruk van Biesta's drieslag: <https://vimeo.com/325680235>

6. Rondvraag en verzamelen thema's voor de volgende bijeenkomst
7. Afsluiting

2. Vaststellen notulen vorige vergadering

In de notulen van de vorige keer de namen van Hannah en Hans van de juiste spelling voorzien!

3. Vaststellen en aanvullen agenda

Matthijs vraagt hoe het gaat met de opleiding wat betreft het studentenaantal en wat betreft de docenten in de opleiding.

Raoul vertelt dat er 12 studenten in het huidige eerste jaar zitten. Een fikse groei ten opzichte van eerder jaren; een groei die we graag voortzetten als opleiding. Daarnaast schetst hij het beeld dat er veel gebeurt wat betreft het curriculum; veel zaken worden herzien en veranderd zoals het stagebeleid, maar ook de invulling van bepaalde modules. Daarnaast is er in het docententeam een verandering gaande omdat een aantal personen tegen de pensioenleeftijd aanloopt en dit in de personele bezetting de nodige veranderen oplevert en zal opleveren. Hans vult aan dat hij in ieder geval nog 2 jaar als manager aan de opleiding verbonden zal zijn.

4. Presentatie verbeteringen curriculum ODM n.a.v. de vorige sessie (met ruimte voor vragen opmerkingen feedback hierop/over)

Verbeterpunten uit de vorige vergadering

1. specificeren van doelstellingen stages.
2. sneller naar hele lessen verzorgen i.p.v. kleine onderdelen
3. blokstages eerstejaars snuffelstage; beter om lintstages te doen om de leerlingen beter te leren kennen

4. nascholing aan docententeam
5. projectmatig onderwijs (bv organiseren jaarfeesten en muzikale omlijsting daarvan)
6. kennis laten maken met zzp schap
7. totaalpakket laten ervaren van muziekdocent
8. aanhaken bij periode onderwijs
9. vanuit beperkte middelen muziekonderwijs geven; hoe doe je dat?

Wat is er verbeterd:

De stagecyclus voor jaar 1 en 2 is flink veranderd en een groot deel van bovenstaande verbeterpunten zijn daarin opgenomen:

- Tijdens de stage in Haarlem in het PO geven de tweedejaars aan de gehele onderbouw een lessenserie en verzorgen ze een stuk nascholing aan het team. De doelstellingen voor de lessenserie zijn aangescherpt. In een blokstage maken ze kennis met de school, alle klassen en de klassenleerkrachten en tijdens een lintstage voeren ze de lessenserie uit. Dit jaar gebeurt dit voor het eerst. Na deze pilot wordt er geëvalueerd en gekeken of dit project op meerdere onderbouwen uitgevoerd kan worden. Maarten geeft aan dat dit gepitcht kan worden in het bestuursoverleg van Ithaka. Raoul biedt aan daar eventueel bij te kunnen zijn. Mede met het oog op het huidige eerste jaar met 12 studenten zijn er dan meer onderbouwen nodig om deze stage te laten plaatsvinden. Stage in duo is beter dan met drie studenten zoals nu gebeurt. (punt 1, 2, 4 en 7)
- Eerstejaars hebben drie stages in het PO. Een week in het reguliere onderwijs waarbij ze ook een dag meelopen met een vakleerkracht muziek. Ze doen een interview om een beeld te krijgen van het werkzame leven van deze vakdocent. En twee lintstages op een vrije school, 1 in een lage klas en 1 in een hogere klas van het primaire onderwijs. De eerste lintstage is voorzien van een blokstage waarin de student kennismaakt met de school en de stageklas. In de tweede lintstage wordt stage gelopen in een andere klas. Tijdens beide lintstages wordt toegewerkt naar het geven van een hele muziekles. De doelstellingen voor deze stages zijn beter uitgewerkt en verwoord in de stagegids (punt 1, 2, 3, 6, 7)
- In het tweede jaar lopen de studenten stage in de bovenbouw. Deze stage bestaat uit een lintstage en een blokstage. Tijdens de blokstage lopen ze mee tijdens de periode in een middenbouwklas omdat ze straks ook bevoegd zijn om als mentor werkzaam te zijn in de middenbouw. En ze lopen mee met de lessen van de vakdocent muziek zodat ze een beeld krijgen van de werkzaamheden die de vakdocent tijdens zijn week heeft. Ze moeten een interview doen met de vakdocent om zijn werkzaamheden in kaart te brengen. (punt 1, 6, 7, 8)
- De module ondernemerschap is veranderd en daarin wordt ruim aandacht besteed aan hoe je vanuit zzp schap werkzaam kunt zijn als muziekdocent. (punt 6)

Nog te verzorgen punten:

5. projectmatig onderwijs (bv organiseren jaarfeesten en muzikale omlijsting daarvan)

Vanuit de bovenbouw Leiden is de vraag naar voren gekomen om de viering van de jaarfeesten anders te helpen vormgeven. Het blijkt nog lastig om een student te koppelen aan een vraag uit het werkveld.

Het ontwerpen van projectmatig onderwijs is een punt waarmee de opleiding nog verder aan de slag kan. Het ontwikkelen van lespakketten of projectweken die geschikt zijn voor een vrije school biedt

een mooie uitdaging. Maarten vult aan dat er vanuit scholen vaak wel geld is als er een mooi aanbod komt.

Aanvulling Hans:

Module vrije ruimte: 15 EC's (15 keer 28 uur), budget van de hogeschool. Persoonlijke kleur geven aan eigen curriculum. Vanuit deze vrije ruimte bestaat de mogelijkheid om een project te ontwikkelen voor het onderwijs en dit aan te bieden.

9. vanuit beperkte middelen muziekonderwijs geven; hoe doe je dat?

Ook aan deze vraag is nog geen aandacht besteed. Het zou mooi zijn als deze vraag ook vanuit het werkveld ons pad op komt.

Als aanbeveling wordt gegeven om stages zo vorm te geven dat ze omgevingsgericht kunnen werken.

Hannah vraagt wat er van de eerstejaars verwacht wordt in de middenbouw stage. Raoul geeft aan dat de studenten daarin de informatie bringers horen te zijn. Dat proces verloopt nog niet soepel. Raoul benoemt dat het wellicht handig is dat er een stagehandleiding voor stagementoren opgesteld wordt.

Raoul vraagt Teun zich voor te stellen en te delen welke aanbevelingen hij heeft voor de opleiding en voor het muziekonderwijs in het vrije school PO:

Teun: werkt als vakleerkracht muziek voor GGS Adam, Apeldoorn, Zutphen. Is zelf op de directeur afgestapt om zijn baan te krijgen. 10 scholen aangeschreven. Adam als zzp'er. Instrumentarium is er in principe niet. Hij doet veel fenomenen oefeningen. Zang met instrumenten. Kreeg al snel stemproblemen; logopedie; 5 keer was voldoende. Op opleiding niet de juiste tools geboden. Hetzelfde geldt voor piano licht: Piano licht koppelen aan stage en aan vrije school liederen.nl School verwacht dat je weet wat je doet. 100% vrij om de lessen vorm te geven. Apeldoorn; eigen leerlijn schrijven.

Geen fluitles gehad op de opleiding; dat ervaart Teun als een gemis.

Raoul koppelt terug dat piano licht inmiddels een andere invulling heeft gekregen en meer stage gericht is geworden, evenals gitaar licht.

5. Inhoudelijk ben ik benieuwd voor welke uitdaging jullie het muziekonderwijs in PO zien staan. Aks mogelijke ingang voor een gesprek zou ik het over onderstaande willen hebben met jullie:

Raoul schets een beeld: op de meeste scholen geen vakleerkracht muziek. Instrumentarium vaak in een slechte staat. Op sommige scholen verzorgt een muzikale klassenleerkracht voor een aantal klassen muziekles en koorzang voor klas 4, 5 en 6. Meeste klassenleerkrachten zingen dagelijks 20/30 minuten. Maar niet als muziekles, maar als tussendoortje of als opmaat aan het begin van de dag.

Matthijs vult aan:

Vanuit de zomercursus ziet hij dat er veel zij instromers zijn die zich niet thuis voelen in het zingen.

Aanbeveling Matthijs:

In muziekonderwijs heb je te maken met de verhouding tussen het leerplan en de expertise van de muziekdocent. Persoon die het doet maakt het vak. In hoeverre maakt de opleiding gebruik van inspiratiesessies van mensen die zich een iets bijzonders hebben eigen gemaakt; verschillende ingangsvormen om onderwijs op te geven

Leerplan is er in globale lijnen

Muziek gaat niet om de muziek maar is een middel om te helpen in de ontwikkeling van het kinderen. Je moet weten waarom je het doet en waar je warm voor loopt.

Muziekinstrumenten maken als mogelijkheid

Bamboefluiten maken

Raoul antwoordt dat er sinds dit jaar drie projectweken zijn die een wisselende invulling kunnen krijgen en dat daar mensen voor worden uitgenodigd die een verruiming bieden op het reeds bestaande curriculum. De Lucas Dols week met CMM, Kobranie en werken met boomwackers wordt als voorbeeld genoemd.

Raoul neemt nog contact op met Matthijs om te onderzoeken of een dag olv Matthijs een optie is voor een projectweek en tevens of het interessant is om iets te doen met bamboefluiten maken en fluitonderwijs aan de vrije school.

Reyer vertelt dat er in het verleden leskisten fluit en een leskist muziekinstrumenten zijn ontwikkeld. Deze impuls zou verder opgepakt kunnen worden

Maarten: uit het reguliere is het niveau van de muziekimpuls veel lager dan geschetst. Schoolleiders spelen een sleutelrol in het uitrollen van goed muziekonderwijs. Maar het is ook lastig: Fluiten aangeschaft door ouders, maar vervolgens wordt er niets mee gedaan.

Reyer vraagt aan Teun en Matthijs: worden jullie gezien als ok muziek is geregeld of worden jullie gezien als expert die kan inspireren?

Matthijs: je geeft een muziekcultuur vorm die uitstraalt op de hele school. Je wordt vaak gevraagd. Soort muziekconsulent.

Teun: je hebt verschillende soorten leerkrachten die zich op verschillende manieren verbinden met muziek. In het beste geval word je gevraagd voor advies.

Reyer: consulentenschap als eigenschap vormen in opleiding?

Matthijs: Schoolkoor als muzikaal centrum voor verder te zingen in de klas en ster aan het firmament.

Koor voor klas 1, 2, 3 als kans

Welke impuls is er nodig?

Hoe kan ODM daarin bijdragen?

Matthijs: het vuur moet vanuit de studenten komen. Teun als mooi voorbeeld. Hoe laat je vacatures muziek ontstaan?

Hans: toekomst is aan de vakleerkracht (musiclab). Goed voorbeeld doet goed volgen; andere schoolleiders moeten daarvan horen. Consulentenschap in het curriculum van ODM versterken.

Maarten: gitaarvader die kinderen les heeft gegeven en docenten les gegeven. Motor nodig. Voorbeelden nodig. Geld is er wel.

Matthijs: specialist van buiten heeft meer autoriteit dan klassenleerkracht die vakles geeft.

Hans: nascholing voor docenten als kans

Maarten: scholen winnen met good practises. Nieuwsbrief.

Raoul: a la kunstroute Utrecht pakketten aanbieden, maar dan voor de vrije school. Poule van alumni en studenten die pakketten aanbieden als mogelijkheid.

Stof tot verder praten!

We beëindigen de vergadering met het voornemen hier een volgende keer op door te gaan.

Actiepunten/aandachtspunten	Eigenaar
Stage Haarlem evalueren en pitchen in het bestuursoverleg van Ithaka.	Raoul, Maarten
Muziekconsulentschap in ODM versterken: • Het ontwikkelen van lespakketten of projectweken die geschikt zijn voor een vrije school • Poule van alumni en studenten die pakketten aanbieden als mogelijkheid • Leskisten verder oppakken. • Nascholing aan docenten geven als kans	Hans, Reyer, Raoul
Stages zo vorm te geven dat ze omgevingsgericht kunnen werken (	Raoul
Stagehandleiding voor stagementoren opstellen	Raoul
Fluitles aandacht geven in opleiding	Raoul
Contact opnemen met Matthijs om te onderzoeken of een dag olv Matthijs een optie is voor een projectweek en tevens of het interessant is om iets te doen met bamboefluiten maken en fluitonderwijs aan de vrije school.	Raoul
Scholen winnen met good practises. Nieuwsbrief opstellen	Hans, Raoul